

Varhaiserityispedagogiikan opiskelijoiden ERIA3509 Harjoittelu: Oppimisen ohjaaminen päiväkotiryhmässä -harjoittelu ohje ohjaaville opettajille

OPINTOJAKSON SISÄLTÖ JA OSAAMISTAVOITTEET

Opintojakso on osa erityispedagogiikan aineopintoja ja on varhaiserityispedagogiikan opiskelijoille pakollinen. Opetussuunnitelman mukaan harjoittelu sisältää havainnointia, arviointia, tuen suunnittelua, toteutusta ja arviointia, lapsiryhmän/ryhmien ohjausta, opetusta ja arviointia, yhteisopettajuutta ja muuta vuorovaikutuksellista tiimityötä ja huoltajien osallisuuden huomioivaa yhteistyötä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- hahmottaa tuen järjestämisen, toteuttamisen ja käytänteet varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja siirtymässä perusopetukseen
- hyödyntää havainnoiden ja muita arviointitapoja käyttäen saamaansa monitieteistä tietoa opetuksen ja tuen suunnittelussa, toteutuksessa sekä arvioinnissa
- suunnitella ja toteuttaa erilaisiin teoreettisiin lähtökohtiin ja tuen tarpeisiin perustuvaa eettisesti kestävää, kulttuurisen moninaisuuden ja yksilöllisyyden huomioivaa ohjausta, opetusta ja tukea
- toimia yhteisopettajuuden ja tiimityön periaatteiden mukaisesti
- toteuttaa huoltajien osallisuuden huomioivaa yhteistyötä

OPINTOJAKSON TOTEUTUS

Opintojakso sisältää vähintään 4 viikkoa käytännön harjoittelua varhaiskasvatuksen erityisopettajan työssä. Tämä harjoittelu painottuu lapsiryhmässä tai lapsiryhmissä työskentelyyn.

Harjoittelun sisältö (vielä tarkemman sisältökuvauksen saat opiskelijan sinulle ennen harjoittelua toimittamasta harjoittelun ohjeistuksesta)

Harjoittelu jakaantuu

- ohjaukseen ja kehityksen, oppisen sekä hyvinvoinnin tukeen liittyvään työskentelyyn päiväkodilla (ohjaavan opettajan toiminnan seuraaminen, samanaikaisopettaminen, oma kokonaisvaltainen ohjaus ja opetus sekä tuki),
- yhteistyöhön liittyvään työskentelyyn päiväkodilla (tiimi- ym. palaverit, päivittäiset keskustelut, yhteistyö vanhempien ja huoltajien kanssa, valmistelut omaan ohjaukseen liittyen),
- suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen
- ohjaavan opettajan antamaan ohjaukseen,
- harjoittelusta raportointiin sekä
- seminaareihin (aloitus- ja päättöseminaari) osallistumiseen

Mihin opiskelijan tulisi osallistua harjoittelun aikana

Mikäli mahdollista, ota opiskelija mukaan kaikkiin niihin työtehtäviin ja tilanteisiin, joita varhaiskasvatuksen erityisopettajan työhön harjoittelujakson aikana sisältyy. Opiskelijan on hyvä saada käsitys VEO:n työn moninaisuudesta. Opiskelijat ovat vaitiolovelvollisia harjoittelussa kuulemistaan ja näkemistään asioista. Tästä on hyvä keskustella heidän kanssaan myös harjoittelun alkaessa. Mikäli opiskelija ei voi osallistua kaikkiin VEO:n työtehtäviin ja toimintoihin harjoittelujaksonsa aikana, on siitä hyvä keskustella opiskelijan kanssa ja kertoa hänelle, miksi osallistuminen ei ole mahdollista.

OHJAAVAN OPETTAJAN PALAUTE OPISKELIJALLE

Harjoittelun aikana opiskelijalla on oikeus saada palautetta toiminnastaan. Kaikilla tähän harjoitteluun osallistuvilla opiskelijoilla on varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, mutta työkokemuksen määrä saattaa vaihdella. Heti harjoittelun aluksi onkin hyvä keskustella opiskelijan kanssa siitä, millaista aikaisempaa kokemusta hänellä on lasten ja nuorten kanssa toimimisesta ja opettamisesta. Nämä aikaisemmat kokemukset on hyvä ottaa huomioon palautetta annettaessa. On hyvä myös keskustella opiskelijan toiveista palautteen saamisesta. Yleensä opiskelija hyötyy eniten pitkin harjoittelua annettavasta suoraan toimintatilanteisiin liittyvästä ohjauksesta. Harjoittelusta annetaan myös kirjallinen palaute Vasara-järjestelmässä (ks. ohjeet myöhemmin tässä tekstissä).

HARJOITTELUN TOTEUTUKSEN VAIHEET

Harjoittelun toteutuminen koostuu useammasta vaiheesta: harjoittelusopimuksen laadinta, käytännön harjoittelu lapsiryhmässä / lapsiryhmissä, harjoittelusta annettava palaute, harjoittelusta maksettava palkkio. Näihin vaiheisiin liittyvää dokumentointia varten yliopistolla on käytössä sähköinen järjestelmä (Vasara). Saat Vasara-järjestelmästä kutsun sähköpostiisi aina, kun prosessin eteneminen vaatii sinulta toimintaa.

Harjoittelusopimus

Opiskelijat tekevät harjoittelupaikan kanssa sopimuksen harjoittelusta. Harjoittelusopimus tulee olla tehtynä hyvissä ajoin ennen harjoittelun alkua. Sopimuksen laatimista varten opiskelija tarvitsee harjoittelun ohjaajan sähköpostiosoitteen ja puhelinnumeron. Huomaa, että voit toimia harjoittelun ohjaajana vain, jos sinulla on varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuus.

Ensimmäinen vaihe: perustietojen antaminen Vasarassa.

Saat opiskelijalle antamaasi sähköpostiosoitteeseen linkin Vasaraan. Tässä vaiheessa sinulta kysytään tietoja itsestäsi ja esihenkilöstäsi. On tärkeää, että sähköpostiosoitteet ja puhelinnumerot ovat oikein, sillä niitä tietoja tarvitaan sopimuksen laatimiseen ja sähköiseen allekirjoitukseen.

Toinen vaihe: sähköinen allekirjoitus

Sähköisen allekirjoituksen tekevät opiskelija, harjoittelua ohjaava opettaja, esihenkilö (mikäli se et ole sinä itse) sekä yliopistolla harjoittelua ohjaava opettaja. Kaikki allekirjoittajat saavat linkin allekirjoitusjärjestelmään omaan sähköpostiinsa, joka on annettu edellisessä vaiheessa. Järjestelmään kirjaututaan puhelimeen tulevalle koodilla. Kun kaikki asianosaiset ovat tehneet allekirjoituksen, sopimus harjoittelusta on syntynyt.

Palaute harjoittelusta Vasaraan

Kirjallinen palaute harjoittelusta tehdään Vasarassa. Saat harjoittelun päätyttyä linkin Vasaraan omaan sähköpostiisi. Palautteeseen on hyvä kirjata paitsi tehtäviä ja toimintoja, joihin opiskelija on harjoittelun aikana osallistunut, myös palautetta opiskelijan toiminnasta harjoittelun aikana. Palautetta kirjoittaessasi pidä mielessä, että palaute on myös oppimiskokemus, joka parhaimmillaan kertoo, millaista osaamista opiskelijalla jo on ja millaiseen osaamiseen on opintojen aikana ja seuraavissa harjoitteluissa hyvä kiinnittää huomiota. Ole tarkka, kannustava mutta samalla rehellinen palautteessasi. Pidä mielessä, että monelle tämä harjoittelu saattaa olla ensimmäinen kokemus työskentelystä erityisopettajana. Harjoittelusta annettavaa palautetta opiskelijat käyttävät toisinaan myös työpaikkoja hakiessaan. Kirjoittamasi palaute näkyy opiskelijan lisäksi myös yliopistolla harjoittelua ohjaavalle opettajalle.

Harjoittelupalkkion maksaminen sähköisesti

Kunnilla on erilaisia käytänteitä harjoittelupalkkion maksamiseen. Osassa kuntia palkkio maksetaan ohjaavalle opettajalle itselleen ja osassa kuntia korvaus menee organisaatiolle. Kummassakin

tapauksessa maksetaan korvaus kuudesta (6) ohjaustunnista. Tieto maksunsaajatahosta kerrotaan Vasara-järjestelmässä.

Vaihtoehto 1: Korvaus maksetaan suoraan ohjaavalle opettajalle

Palkkion maksaminen tapahtuu sähköisesti. Maksamista varten tarvittavat tiedot annetaan Vasarassa. Varaa tätä varten valmiiksi pankkiyhteystietosi: tilinumero ja BIC-tunnus. Halutessasi voit liittää mukaan myös verokortin. Mikäli haluat toimittaa verokortin erikseen, löytyvät tarkemmat ohjeet myös tähän Vasarasta.

Vaihtoehto 2: Korvaus maksetaan organisaatiolle

Mikäli kunnan käytäntö on, että palkkio maksetaan organisaatiolle, tulee palkkiosta lähettää lasku Jyväskylän yliopistolle. Yliopistolla on käytössä sähköinen laskutusjärjestelmä. Tarkemmat laskutusohjeet löytyvät yliopiston sivuilta ([JYU laskutus](#)). Linkki ohjeisiin löytyy myös Vasara-järjestelmästä.

Sähköisessä laskussa tulee näkyä seuraavat tiedot:

- ERIA3509 Oppimisen ohjaaminen päiväkotiryhmässä -harjoittelu (VEP)
- Opiskelijan nimi
- Harjoitteluaikankohda (aloittamis- ja lopettamispäivämäärät)

Toivottavasti nämä tiedot auttavat sinua yhteisen ohjaus ja oppimiskokemuksen luomisessa. Tarvittaessa voit olla yhteydessä myös harjoittelua yliopistolla ohjaavaan opettajaan.

Suuri kiitos siitä, että opiskelija on saanut avullasi mahdollisuuden tutustua varhaiskasvatuksen erityisopettajan antoisaan, mutta myös vaativaan työhön.

Harjoittelu terveisin, **Sanna Pitkänen**, yliopistonopettaja (sanna-leena.sl.pitkanen@jyu.fi)